
**Рекомендації щодо розробки освітніх програм,
навчальних та робочих навчальних планів на 2020/2021 н.р.
на їхній основі**

- 1.** При розробці освітніх програм дотримуватись таких вимог:
- один кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам;
обсяг ОПП у кредитах ЄКТС для фахового молодшого бакалавра – 120-180 годин, молодшого бакалавра – 120-180 годин, бакалавра – 180-240 годин, магістра – 90-120 годин;
 - кількість кредитів ЄКТС – 30 на семестр;
 - кількість навчальних дисциплін на рік – не більше 16;
 - рекомендований мінімальний обсяг навчальної дисципліни – 5 і 6 кредитів ЄКТС, наприклад, 5 дисциплін на семестр по 6 кредитів ЄКТС, або 5 дисциплін по 6 кредитів ЄКТС. Виняток становлять обов'язкові дисципліни циклу загальної підготовки;
 - 1 тиждень практики та підготовки кваліфікаційної роботи дорівнює 1,5 кредити ЄКТС (45 годин);
 - максимально уніфікувати дисципліни всіх циклів підготовки з метою забезпечення можливості формування лекційних потоків чисельністю 50-110 студентів;
 - передбачити кількість курсових проєктів (робіт) за ОПР «фаховий молодший бакалавр», ОКР «молодший спеціаліст», ОС «молодший бакалавр» – одна, за ОС «бакалавр» – не більше трьох, за ОС «магістр» – не більше однієї. Курсова робота чи курсовий проєкт, що мають міждисциплінарний характер, можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) та враховуватися в число 16 дисциплін на рік
 - передбачити кількість практик по одній на кожному курсі обсягом не менше 2 тижнів, але при цьому кратною 2 (тобто 2, 4, 6, 8 тощо);
 - кількість навчальних тижнів у кожному семестрі – 15 (окрім останнього семестру в кожному навчальному плані всіх рівнів). В останньому семестрі ОПР «фаховий молодший бакалавр», ОКР «молодший спеціаліст», ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», в ОП якого передбачено випускову атестацію у вигляді комплексного іспиту, 14 тижнів теоретичного навчання. В останньому семестрі ОПР «фаховий молодший бакалавр», ОКР «молодший спеціаліст», ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», в ОП якого передбачено випускову атестацію у вигляді дипломної роботи (проєкту) та комплексного іспиту або тільки у вигляді дипломної роботи (проєкту), 8 тижнів теоретичного навчання для інженерних спеціальностей та 10 тижнів теоретичного навчання для інших спеціальностей. Термін підготовки кваліфікаційної роботи для ОПР «фаховий молодший бакалавр», ОКР «молодший спеціаліст», ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», становить 6 тижнів для інженерних спеціальностей та 4 тижні для

інших спеціальностей. Для ОС «магістр» обов'язково запланувати мінімум 4 тижні стажувальної (педагогічної) практики, для підготовки магістерської кваліфікаційної роботи запланувати 6-8 тижнів. Кількість тижнів теоретичного навчання в останньому семестрі навчального плану ОС «магістр» – 6 тижнів або може бути не передбачено в залежності від рішення НМО. На захист кваліфікаційної роботи або складання комплексного випускового іспиту за будь-яким ОС (ОКР, ОПР) відводиться 1 тиждень (2 кредити).

2. Кількість аудиторних годин в одному кредиті може відрізнятись залежно від циклів і профілів підготовки (для природничо-наукових, технічних спеціальностей більше аудиторних годин, для гуманітарних – більше самостійних годин), але не більше 50% від загальної кількості годин.
3. Програми для упровадження дуальної форми навчання можуть передбачати від 30% до 50% обсягу навчання на робочому місці.
4. Не рекомендується встановлювати навчальним складовим величини кредитів, котрі не є цілими числами, пропонується округлювати кількість кредитів до цілих чисел.
5. Рекомендується зменшувати кількість навчальних дисциплін шляхом поєднання їх змісту з метою запобігання його дублювання.
6. В описі освітньої програми вказувати посаду, науковий ступінь, вчене звання (якщо є), місце роботи стейкхолдерів.
7. До освітньої програми додавати щонайменше 2 рецензії від роботодавців або провідних науковців галузі.
8. В матрицях вказувати всі освітні компоненти, практику і дисципліни за вибором включно.
9. У структурно-логічній схемі відображати кваліфікаційну роботу, якщо вона передбачена освітньою програмою.
10. Дисципліни вільного вибору студентів повинні становити не менше 25% від загальної кількості кредитів навчального плану (включно практику, підготовку та захист кваліфікаційної роботи).
11. Вибіркові дисципліни повинні бути пропорційно розподілені по всіх семестрах, окрім першого курсу для ОПР «фаховий молодший бакалавр», ОС «молодший бакалавр», «бакалавр». Їх вибір здійснюється один раз на рік щорічно.
12. В навчальному плані не вказувати назви вибірових дисциплін (за вибором студента), а лише обсяг виділених на кожен з них кредитів. Вибіркові дисципліни подати окремим переліком у вигляді додатку до кожного навчального плану. Пересвідчитись у тому, що запропоновані вибіркові дисципліни чітко відповідають заявленим в освітній програмі компетентностям, а ті, у свою чергу, дескрипторам у стандарті вищої освіти.
13. При складанні переліку навчальних дисциплін необхідно керуватись рішенням Науково-методичної ради Університету «Україна» щодо забезпечення викладання дисциплін циклу загальної підготовки в обсязі:
для ОС «бакалавр» (див. файл «Цикл загальної підготовки ОС «бакалавр».xls):
 - Україна в контексті світового розвитку – 3 кредити ЄКТС (2 семестр);
 - Українська мова (за професійним спрямуванням) – 4 кредити ЄКТС (1 і 2 семестри);

- Фізична культура (Фізичне виховання. Основи здорового способу життя) – 5 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Інформаційні технології – 6 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Основи наукових досліджень та академічного письма – 4 кредити ЄКТС (2 семестр);
- Інклюзивне суспільство – 1 кредит ЄКТС (4 семестр);
- Основи навчання студентів (самоуправління навчанням) – 3 кредити (1 семестр);
- Іноземна мова – 6 кредитів (1-3 семестри);
- Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – 6 кредитів ЄКТС (4-6 семестри);
- Іноземна мова поглибленого вивчення – 6 кредитів ЄКТС (7 і 8 семестри);
- Філософія – 3 кредити ЄКТС (5 семестр);
- Права людини та верховенство права в сучасних реаліях – 3 кредити ЄКТС (5 семестр);
- Екологія та екологічна етика / Екоінженерія (для інженерних не ІТ спеціальностей) – 3 кредити ЄКТС (6 семестр);

для ОС «молодший бакалавр» (див. файл «Цикл загальної підготовки ОС «бакалавр».xls):

- Україна в контексті світового розвитку – 3 кредити ЄКТС (2 семестр);
- Українська мова (за професійним спрямуванням) – 4 кредити ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Фізична культура (Фізичне виховання. Основи здорового способу життя) – 5 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Інформаційні технології – 6 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Основи наукових досліджень та академічного письма – 4 кредити ЄКТС (2 семестр);
- Інклюзивне суспільство – 1 кредит ЄКТС (4 семестр);
- Основи навчання студентів (самоуправління навчанням) – 3 кредити (1 семестр);
- Іноземна мова – 6 кредитів (1-3 семестри);
- Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – 2 кредити ЄКТС (4 семестр);

для ОПР «фаховий молодший бакалавр» (див. файл «Цикл загальної підготовки ОС «бакалавр».xls):

- Україна в контексті світового розвитку – 3 кредити ЄКТС (2 семестр);
- Українська мова (за професійним спрямуванням) – 4 кредити ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Фізична культура (Фізичне виховання. Основи здорового способу життя) – 5 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Інформаційні технології – 6 кредитів ЄКТС (1 і 2 семестри);
- Основи наукових досліджень та академічного письма – 4 кредити ЄКТС (2 семестр);
- Інклюзивне суспільство – 1 кредит ЄКТС (4 семестр);

- Основи навчання студентів (самоуправління навчанням) – 3 кредити (1 семестр);

для ОС «магістр»:

- Дидактика вищої школи – 3 кредити ЄКТС (1 семестр);
- Академічна іноземна мова – 6 кредитів (1 і 2 семестри) або 3 кредити в першому семестрі за умови, що в наступних семестрах не менше однієї дисципліни викладається англійською мовою.

14. Оскільки вищезазначені дисципліни Циклу загальної підготовки не забезпечують всі загальні компетентності згідно стандарту вищої освіти (див. файл «Загальні компетентності.xls»), то решта компетентностей повинна бути забезпечена в рамках викладання обов'язкових дисциплін Циклу професійної підготовки. Бажано при цьому формувати назву дисциплін на основі ключових слів у назвах компетенцій.

15. Профільні обов'язкові дисципліни загального циклу в навчальних планах профільних спеціальностей можна не ставити, оскільки компетенції, які вони забезпечують, забезпечуються обов'язковими дисциплінами професійного циклу. Це стосується дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для спеціальності «Філологія (Українська мова та література)», «Екологія та екологічна етика» для спеціальності «Екологія», «Іноземна мова» для спеціальності «Філологія (Переклад)», «Права людини та верховенство права в сучасних реаліях» для спеціальності «Право».

16. Загальний обсяг кредитів ЄКТС дисциплін циклу загальної підготовки за освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен дорівнювати приблизно 30% від загальної кількості кредитів.

17. З метою оптимізації освітнього процесу, уніфікації навчальних і робочих навчальних планів необхідно розробляти їх на основі схвалених Науково-методичною радою ОП та дотримуватись певних вимог:

- кількість годин аудиторних занять (денна форма навчання) для здобувачів ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПР «фаховий молодший бакалавр» повинна становити від 33% до 50% загального обсягу годин, відведених на вивчення дисципліни;
- планувати на кожну екзаменаційну сесію не більше п'яти екзаменів із обов'язкових дисциплін, за всіма іншими навчальними дисциплінами планувати заліки або диференційовані заліки;
- до комплексного іспиту включати лише обов'язкові дисципліни;
- тижневе аудиторне навантаження визначити для:
 - ✓ ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПР «фаховий молодший бакалавр»: 1 курс – не більше 22 годин (не більше 24 годин для інженерних спеціальностей та галузі «Охорона здоров'я»), 2 курс – не більше 21 години (не більше 23 годин для інженерних спеціальностей та галузі «Охорона здоров'я»), 3-4 курс – не більше 20 годин;
 - ✓ ОС «магістр» – не більше 16 годин;
- для теоретичних курсів 2/3 аудиторних годин планувати на лекційні заняття;
- для практичних курсів – 1/2 аудиторних годин – на лекційні заняття.

18. При складанні навчальних планів споріднених спеціальностей слід планувати вивчення однієї і тієї ж дисципліни в одному і тому ж семестрі з метою об'єднання лекційних потоків. Доцільно зосередити вивчення обов'язкових дисциплін, спільних для галузі знань, на перших двох курсах навчання.

19. При формуванні робочих навчальних планів для студентів денної форми навчання дотримуватись таких вимог:

- кількість студентів в одній академічній групі складає 25-35 осіб або у межах ліцензійного обсягу для ОС «магістр»;
- кількість студентів в одному лекційному потоці складає до 110 осіб, в залежності від загальної кількості студентів на курсі.

20. Робочий навчальний план за денною формою навчання на аудиторні заняття для нормативної чисельності навчальних груп і потоків відповідає навчальному плану за кількістю контактних годин на тиждень.

21. Кількість студентів в одній академічній групі не повинна бути меншою 10 осіб. У випадку, якщо академічна група менше, вона:

- приєднується на 1 курсі до споріднених спеціальностей;
- включається до університетської групи дистанційного навчання.

22. Для забезпечення оптимізації навчального процесу НВП застосовується комбіноване навчання з використанням дистанційних технологій. Організація навчального процесу в таких групах відбувається в такому порядку: формуються академічні групи та реєструються в системі ДН, створюється робочий інтерактивний план кожної групи із закріпленням викладачів для кожної дисципліни.

23. При формуванні робочих навчальних планів для студентів заочної форми навчання дотримуватись таких вимог:

- 1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПР «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми навчання;
- 3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми навчання.

Проректор з навчально-виховної роботи

О.П. Коляда

Погоджено:

Начальник управління
навчально-виховної роботи

О.А. Веденєєва